

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-4-223
Karar Sayısı : 08-09/105-33
Karar Tarihi : 31.1.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ

B. RAPORTÖRLER : M. Haluk ARI, Esin AYGÜN

C. ŞİKAYET EDEN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. ŞİKAYET EDİLEN: BP Petrolleri A.Ş.
Sarı Kanarya Sk. No:14 K-2 Plaza 34742 Kozyatağı/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: **BP Petrolleri A.Ş. ile yapılan anlaşmada yer alan on yıllık rekabet etmeme yükümlülüğünün 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a ve ilgili mevzuata aykırı olduğu iddiası.**

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde, şikayetçinin BP Petrolleri A.Ş. (BP) ile 10 yıl süreli bayilik sözleşmesi imzaladığı belirtilmekte, sözleşmede yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün 2002/2 sayılı "2003/3 ve 2007/2 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği ile Değişik Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"ne aykırı olduğu ileri sürülmekte ve 4054 sayılı Kanun çerçevesinde gereğinin yapılması talep edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 25.12.2007 tarih, 8368 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 25.1.2008 tarih, 2007-4-223/İİ-08-MHA sayılı İlk İnceleme Raporu, aynı tarih, REK.0.08.00.00-110/21 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-09 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda, şikâyet konusuna ilişkin olarak, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

İncelemeye esas dosya bakımından, ilgili ürün pazarı "otomotiv sektöründe kullanılan madeni yağlar pazarı" olarak tespit edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak belirlenmiştir.

I.2. Değerlendirme

40 Şikayete konu olan husus, BP'nin şikayetçi ile olan anlaşmasını feshetmiş olmasıdır. BP ile şikâyetçinin 1999 yılında 10 yıl süreli bir madeni yağ bayilik anlaşması imzalamış oldukları, BP'nin 2003/3 sayılı Tebliğ ile öngörülen değişikliğe karşın anlaşmaların süresinin değiştirilmesine ilişkin yükümlülüğünü yerine getirmemiş olduğu, değiştirmeye yönelik olarak kendilerine herhangi bir bildirimde bulunulmadığı, 10 yıl süreli olan anlaşmanın fesih ihbarında bulunulmaması halinde kendiliğinden bir 10 yıl daha aynı şartlarla uzayacağına hükme bağlanmış olması nedeniyle belirsiz süreli bir sözleşme olduğu ve kendilerine de herhangi bir bildirimde bulunulmaması nedeniyle sözleşmenin münhasırlığa ilişkin süresinin 2004 yılında dolmuş olduğu, ancak BP'nin Noterlik vasıtasıyla 2007 yılında gönderilen ihtarnâme ile de tek elden 50 satın alma yükümlülüğünün ihlal edildiği gerekçesiyle sözleşmeyi sona erdirdiği belirtilerek, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olan bu anlaşma nedeniyle BP hakkında işlem yapılması talep edilmektedir.

Madeni yağların dağıtımı, ilk olarak Kurul tarafından yayımlanan, 1997/3 sayılı "Tekelden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Tebliğ" kapsamında yer almıştır. Adı geçen Tebliğ çerçevesinde herhangi bir süre ile sınırlı olmaksızın rakip malları satmama yükümlülüğüne muafiyet tanınmıştır. 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nin, 1997/3 sayılı Tebliği yürürlükten kaldırması ile madeni yağların dağıtımına ilişkin anlaşmaların tabi olduğu hukuki rejim de değişmiştir. 2002/2 sayılı Tebliğ ile yeniden satıcıya getirilebilecek rekabet yasakları beş yıl ile 60 sınırlandırılmakla birlikte, "alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetini gerçekleştirebilmesi için gerekli yatırım tutarının %35'den az olmamak kaydıyla bir kısmının sağlayıcı tarafından karşılanması halinde, alıcıya getirilebilecek rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi, beş yılı aşan kısmı sadece bu yatırımın yapıldığı tesiste yürütülecek faaliyetle sınırlı kalmak kaydıyla, on yıla kadar olabilir" hükmü çerçevesinde 10 yıla kadar rekabet etmeme yükümlülüklerine muafiyet tanınmıştır. 18.9.2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2003/3 sayılı Tebliğ ile her halde rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi beş yıl ile sınırlandırılmıştır.

1.1.2006 tarihinden itibaren ise, alıcının otomotiv bakım-onarım sektöründe faaliyet gösterdiği yani alıcının yetkili veya özel servis olduğu hallerde madeni yağ dağıtım anlaşmaları 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamına girmiştir. 70

Konuya ilişkin yapılacak değerlendirmede, 2002/2 sayılı Tebliğ'e ilişkin Kılavuzda yer alan şu açıklamalar yol gösterici niteliktedir:

"...Şayet Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihte, anlaşmadaki rekabet etmeme yükümlülüğünün kalan süresi 5 yıl veya daha kısa ise, anlaşma bu kalan süre boyunca geçerli olacaktır, dolayısıyla teşebbüsün herhangi bir değişiklik yapmasına gerek bulunmamaktadır."

Görüldüğü üzere, burada anlaşmanın ne zaman yapıldığı değil, kalan sürenin beş yıla uyumlaştırılması ön planda tutulmaktadır. 2003/3 sayılı Tebliğ'in uygulanmasında da rekabet etmeme yükümlülüğünün kalan süresinin esas alınması gerekmektedir. 80 Bu bağlamda Tebliğ ile belirlenen geçiş dönemi içinde yapılacak bir düzenlemede, düzenlemenin yapıldığı tarihten itibaren rekabet etmeme yükümlülüğünün kalan süresi 5 yıl veya daha kısa ise bu yükümlülük bu süre boyunca muafiyetten yararlanacak, şayet kalan süre 5 yılı aşıyor ise bu sürenin 5 yıla indirilmesi 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluğun sağlanması için yeterli olacaktır.

08-09/105-33

Şikâyet konusuna bakıldığında BP ile şikâyetçi arasında 1999 yılında akdedilen madeni yağ bayilik anlaşmasının, anlaşmaların uyumlaştırma sürecinin sona erdiği 2005 yılı itibarıyla beş yıldan daha kısa süreli bir rekabet etmeme yükümlülüğü içermesi nedeniyle kalan süre müddetince rekabet etmeme yükümlülüğünün geçerli olacağı anlaşılmıştır. Bu nedenle şikâyet konusuna ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bu aşamada herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

90

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; şikâyet konusuna ilişkin olarak, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.